

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 34388
Nom: Pràcticum III
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 19,5
Curs acadèmic: 2026-27

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període Segon quadrimestre, Indefinida (Actes individuals) Segon quadrimestre, Indefinida (Actes individuals)
1200 - Grau Infermeria	Facultat d'Infermeria i Podologia	4	
1213 - Grau en Infermeria (Ontinyent)	Facultat d'Infermeria i Podologia	4	

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1200 - Grau Infermeria	Pràctiques integrades a l'Àrea/Departament de salut	PRÀCTIQUES EXTERNES
1213 - Grau en Infermeria (Ontinyent)	Pràctiques integrades en l'Àrea/Departament de salut	PRÀCTIQUES EXTERNES

COORDINACIÓ

SOLER SANCHIS ANGELA

MARIN MAICAS PATRICIA

MARIN VIVANCO PALOMA

RESUM

La Infermeria, com a Ciència de les Cures, és una disciplina eminentment pràctica, encara que ha d'anar consolidada sobre unes sòlides bases teòriques. Tenint en compte sempre la concepció holística de l'ésser humà, com un ser integral que viu i es desenvolupa en un entorn, les cures que se li poden proporcionar són moltes.

El model organitzatiu de pràctiques abasta els coneixements, habilitats, destreses, actituds i valors adquirits en totes les matèries de la titulació integrant tant les ciències biològiques, com les mèdiques i

socials. Pretén, en definitiva, capacitar als estudiants per a desenvolupar les funcions pròpies del professional d'Infermeria, així com els àmbits d'actuació professional dirigits a proporcionar una atenció integral a la salut.

El Pla d'Estudis del Grau d'Infermeria de la FIP de la Universitat de València assigna a la matèria Pràcticum III una càrrega lectiva de 19.5 crèdits ECTS, que per la seua equivalència en hores (30 hores de treball de l'alumne per cada crèdit ECTS) suposa un total de 585 hores. Les característiques d'aquestes pràctiques, desenvolupades en serveis generals dels diferents centres hospitalaris en els quals existeix conveni de col·laboració docent, no ha d'obviar la valoració i l'atenció de les cures mantenint una visió integral de la persona. En aquest període de pràctiques, l'alumnat tindrà la possibilitat d'integrar en el terreny pràctic els coneixements adquirits en la teoria relacionats amb els processos fisiopatològics i les cures específiques d'infermeria.

L'organització del període de pràctiques, en el primer i segon semestre del quart curs de grau, estipula un període de pràctiques hospitalàries en horari de matí o de vesprada. D'altra banda, tenint en compte la important càrrega lectiva, la diferència dels serveis en què es realitzen les pràctiques i fins i tot del mateix servei en funció de l'Hospital, és necessari mantindre una formació guiada, supervisada i avaluada de manera coordinada tant entre els professors responsables com dels professionals que intervenen en la docència pràctica desenvolupada en les institucions sanitàries.

En la unitat Pràcticum III es desenvolupen les pràctiques clíniques per excel·lència en les unitats d'infermeria dels Hospitals Universitaris concertats a les sales de medicina i cirurgia. En elles l'alumnat tindrà la possibilitat d'integrar en el terreny pràctic els coneixements adquirits en la teoria relacionats amb els processos fisiopatològics i les cures específiques d'infermeria.

Les activitats pràctiques que ha de realitzar l'alumnat estan sistematitzades perquè desenvolupen degudament les capacitats d'observació, anàlisi de la situació i coneixement dels pacients i repetició de tècniques. A aquest efecte, s'assignarà a cada alumna/e un determinat grup de pacients segons la situació, grau de dependència dels mateixos i el criteri del personal d'infermeria, procurant que, en la mesura que siga possible, sempre preste cures als mateixos malalts i als seus familiars.

Periòdicament, l'alumnat desenvoluparà sessions de simulació clínica a les instal·lacions de la Facultat d'Infermeria i Podologia. Aquestes sessions tenen com a objectiu reforçar la integració dels coneixements teòrics i pràctics, millorar la presa de decisions clíniques, fomentar el treball en equip, desenvolupar habilitats comunicatives i potenciar la capacitat d'anàlisi i reflexió crítica davant de situacions clíniques complexes, en un entorn segur i controlat que afavoreix l'aprenentatge experiencial.

A l'inici de les pràctiques clíniques estarà a la disposició de l'alumnat a l'Aula Virtual de l'assignatura un quadern de pràctiques amb els objectius a aconseguir al final del període. També se li facilitarà una fulla de control assistència que entregaran periòdicament al PAACS, acreditant així l'assistència a la totalitat d'hores de pràctiques hospitalàries per a poder ser avaluats.

CONEXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

1200 - Grau Infermeria

Obligació d'haver superat prèviament l'assignatura

34385 - Introducció a la pràctica en infermeria

1213 - Grau en Infermeria (Ontinyent)

Obligació d'haver superat prèviament l'assignatura

34385 - Introducció a la pràctica en infermeria

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

És requisit necessari per a la matrícula en les Assignatures de la Matèria haver superat 90 crèdits ECTS.

Es recomana compaginar la matrícula amb l'assignatura Pràcticum IV i haver superat les assignatures Pràcticum I i Pràcticum II, i així com les assignatures relacionades amb el cicle vital en què s'han estudiat les actuacions d'infermeria en els processos més freqüents en els diversos sectors poblacionals. Així mateix, es recomana haver cursat i aprovat les següents assignatures: Farmacologia, Fisiopatologia, Infermeria medicoquirúrgica I i Infermeria medicoquirúrgica II.

Donada la càrrega lectiva de les assignatures, es desaconsella totalment matricular-se en les assignatures Pràcticum III i IV en el mateix quadrimestre.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

1200 - Grau Infermeria

Adquirir la formació bàsica per a l'activitat investigadora, i identificar els elements i fases que intervenen en el procés d'investigació.

Aplicar el procés d'infermeria per proporcionar i garantir el benestar, la qualitat i seguretat a les persones ateses.

Aplicar les tecnologies de la informació i de la comunicació en les activitats clíniques, terapèutiques, preventives, de promoció de la salut i d'investigació.

Aplicar les tecnologies i sistemes d'informació i comunicació de les cures de salut.

Basar les intervencions de la infermeria en l'evidència científica i en els mitjans disponibles.

Capacitat per a descriure els fonaments del nivell primari de salut i les activitats que cal desenvolupar per a proporcionar una cura integral d'infermeria a l'individu, la família i la comunitat. Comprendre la funció i les activitats i l'actitud cooperativa que el professional ha de desenvolupar en un equip d'atenció primària de salut. Promoure la participació de les persones i grups en el seu procés de salut-malaltia

Comprendre els canvis associats al procés d'envellir i la seua repercussió en la salut. Identificar les modificacions estructurals, funcionals, psicològiques i de formes de vida associades al procés d'envellir. Conèixer els problemes de salut més freqüents en les persones majors. Seleccionar les intervencions cuidadores dirigides a tractar o a prevenir els problemes de salut i la seua adaptació a la vida diària mitjançant recursos de proximitat i suport a la persona anciana.

Comprendre la importància i les limitacions del pensament científic en l'estudi, la prevenció i el maneig de l'estat de salut de les persones.

Conèixer, valorar críticament i saber utilitzar les fonts d'informació clínica, biomèdica i sanitària, per obtenir, organitzar, interpretar i comunicar la informació científica i epidemiològica.

Conèixer els aspectes específics i les cures del nounat. Identificar les característiques de les diferents etapes de la infància i adolescència i els factors que condicionen el patró normal de creixement i desenvolupament. Conèixer els problemes de salut més freqüents en la infància i identificar les seues manifestacions. Analitzar les dades de valoració de l'infant.

Conèixer els diferents grups de fàrmacs, els principis de la seua autorització, ús i indicació i els mecanismes de la seua acció. Utilització dels medicaments, avaluant els beneficis esperats i els riscos associats i/o efectes secundaris derivats de la seua administració i consum en funció de la diferència sexual.

Conèixer el sistema sanitari espanyol. Identificar les característiques de la funció directiva dels serveis d'infermeria i la gestió de cures. Conèixer i ser capaç d'aplicar les tècniques de direcció de grups.

Conèixer els problemes de salut mental més rellevants en les diferents etapes del cicle vital, proporcionant cures integrals i eficaces en l'àmbit de la infermeria aplicant l'anàlisi de gènere.

Conèixer i aplicar els fonaments i principis teòrics i metodològics de la infermeria, per a la promoció i protecció de la salut, la prevenció de la malaltia i l'atenció integral de les persones, amb la finalitat de millorar la qualitat de vida de la població.

Conèixer i aplicar els principis que sustenten les cures integrals d'infermeria.

Conèixer i valorar les necessitats nutricionals de les persones sanes i amb problemes de salut al llarg del cicle vital i segons l'activitat física, per promoure i reforçar pautes de conducta alimentària saludable. Identificar els nutrients i els aliments en què es troben. Identificar els problemes nutricionals de més prevalença en dones i homes i seleccionar les recomanacions dietètiques adequades.

Conèixer l'ús i la indicació de productes sanitaris vinculats a les cures d'infermeria, posant una atenció especial a la diferència segons edat i sexe.

Conèixer la legislació aplicable i el codi ètic i deontològic de la infermeria espanyola, inspirat en el codi europeu d'ètica i deontologia infermera. Prestar cures, garantint el dret a la dignitat, privadesa, intimitat, confidencialitat i capacitat de decisió del pacient i família. Individualitzar la cura considerant l'edat, el gènere, les diferències culturals, el grup ètnic, les creences i valors.

Conèixer les alteracions de salut de l'adult, identificant les manifestacions que apareixen en les seues diferents fases. Identificar les necessitats de cura derivades dels problemes de salut. Analitzar les dades recollides en la valoració, prioritzar els problemes del pacient adult, establir i executar el pla de cures i realitzar-ne l'avaluació.

Conèixer les cures pal·liatives i el control del dolor per prestar cures que alleugen la situació dels malalts avançats terminals.

Conèixer les estratègies per a adoptar mesures de confortabilitat i atenció de símptomes, dirigides al pacient, a la família i a la persona cuidadora no professional, en l'aplicació de cures pal·liatives que contribuïsquen al benestar de les persones amb malaltia en estat avançat i terminal i dels seus familiars.

Desenvolupar accions d'educació per a la salut utilitzant les estratègies adequades a les persones, famílies i comunitats, i posar a l'abast de la població i en un llenguatge comprensible la informació científica i les recomanacions que se'n deriven.

Dirigir, avaluar i prestar les cures integrals d'infermeria a l'individu, a la família i a la comunitat.

Dissenyar sistemes cures dirigides a persones, família, grups i comunitat, orientades als resultats en salut, i avaluar-ne l'impacte i establir les modificacions oportunes.

Establir procediments d'avaluació, utilitzant principis científicotècnics i de qualitat.

Establir una comunicació veraç, eficaç i respectuosa amb pacients, família, grups socials, altres professionals i mitjans de comunicació, tant de forma oral com escrita, i fomentar l'educació per a la salut.

Identificar els determinants de la salut, tant biològics com demogràfics, ambientals, socials, econòmics, culturals, psicològics i de gènere, analitzar la seua influència en les condicions de vida i treball de la població i la seua repercussió en el procés de salut-malaltia.

Identificar la participació comunitària com un element imprescindible per al desenvolupament de la promoció de la salut, així com participar en la formulació, execució i avaluació de polítiques públiques saludables i projectes intersectorials que enfortisquen el desenvolupament local.

Identificar les característiques de les dones en les diferents etapes del cicle reproductiu i en el climateri i en les alteracions que es poden presentar proporcionant les cures necessàries en cada etapa. Aplicar cures generals durant el procés de maternitat per facilitar l'adaptació de les dones i els nounats a les noves demandes i prevenir complicacions.

Identificar les respostes psicosocials de les persones davant les diferents situacions de salut (en particular, la malaltia i el sofriment), seleccionant les accions adequades per proporcionar ajuda en aquestes. Establir una relació empàtica i respectuosa amb el pacient i la família, d'acord amb la situació de la persona, problema de salut i etapa de desenvolupament. Utilitzar estratègies i habilitats que permeten una comunicació efectiva.

Mantenir i actualitzar la competència professional, prestant una importància especial a l'aprenentatge de manera autònoma de nous coneixements i tècniques i a la motivació per la qualitat en l'atenció a la salut.

Planificar, organitzar i avaluar activitats formatives dirigides al personal d'infermeria i a altres professionals de la salut.

Planificar i prestar cures d'infermeria dirigides a persones, família o grups, orientats als resultats en salut, i avaluar-ne l'impacte mitjançant guies de pràctica clínica i assistencial, que descriuen els processos pels quals es diagnostica, tracta o cuida un problema de salut.

Pràctiques preprofessionals. En forma de rotatori clínic independent i amb una avaluació final de competències, als centres de salut, hospitals i altres centres assistencials que permeten incorporar els valors professionals, les competències de comunicació, l'assistència, el raonament clínic, la gestió clínica, el judici crític, i integrar en la pràctica professional els coneixements, les habilitats i actituds de la infermeria.

Promoure estils de vida saludables per part de la persona, la família i la comunitat, que fomenten l'autocura en el maneig de la salut.

Promoure i respectar el dret de participació, informació, autonomia i el consentiment informat en la presa de decisions de les persones ateses, d'acord amb la forma en què viuen el procés de salut-malaltia i mort.

Promoure i respectar el dret de participació, informació i autonomia en la presa de decisions de les

persones ateses, d'acord amb la forma en què viuen el seu procés de salut-malaltia i mort.

Proposar i desenvolupar actuacions d'atenció a la salut que privilegien la promoció de la salut i la prevenció de la malaltia, i que propendisquen a la millora de les condicions de vida de la població.

Protegir la salut i el benestar de les persones, família i grups atesos, i garantir una atenció integral.

Realitzar les cures d'infermeria basant-se en l'atenció integral de la salut, la cooperació multidisciplinària, la integració dels processos i la continuïtat assistencial, en coordinació amb tots els nivells de l'atenció sanitària i d'altres recursos i serveis socio-sanitaris.

Reconèixer el dret a la salut, aplicar el principi d'equitat social a la pràctica professional i comprendre les implicacions ètiques de la salut en un context mundial en transformació.

Reconèixer les situacions de risc vital i saber executar maniobres de suport vital bàsic i avançat.

Ser capaç, en l'àmbit de la infermeria, de prestar una atenció sanitària integral i professional adequada a les necessitats de salut de la persona, la família i la comunitat que atenen, des del reconeixement al dret a la salut dels ciutadans i ciutadanes, i d'acord amb l'estat de desenvolupament dels coneixements científics de cada moment i amb els nivells de qualitat i seguretat que estableixen les normes legals i deontològiques aplicables.

Ser capaç de formular hipòtesis, recollir i valorar de forma crítica la informació per a la resolució de problemes aplicant, entre d'altres, l'enfocament de gènere.

Tenir en l'activitat professional un punt de vista crític, creatiu, constructiu i orientat a la investigació en salut.

Treballar en equip, entenent aquest com a unitat bàsica en què s'integren, estructuren i organitzen, de forma uni- o multidisciplinària i interdisciplinària, els professionals i altre personal de les organitzacions assistencials, com a forma d'assegurar la qualitat de l'atenció sanitària.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Organització de l'assignatura

Atès la càrrega lectiva de l'assignatura, l'especificitat dels serveis en què es realitzen les pràctiques i fins i tot la diferent organització del treball en funció de l'Hospital, cal mantenir una formació guiada, supervisada i avaluada de forma coordinada tant entre els professors responsables com dels professionals que intervenen en la docència pràctica en les institucions sanitàries. A continuació, oferirem una breu explicació sobre com es pretenen dur a terme i en quina seqüència les diferents activitats previstes durant el període en què es desenvolupi l'assignatura Pràcticum III.

2. Reunions de programació de l'assignatura en la FIP

Una setmana abans de l'inici del curs acadèmic es convocarà una reunió inicial en la Facultat d'Infermeria i Podologia per a informar l'alumnat sobre la programació general de l'assignatura. De la mateixa manera està previst que tot l'alumnat que vaja a passar per un mateix centre, unitat o servei hospitalari es reunisca amb el corresponent Professor/a Associat/a Assistencial de Ciències de la Salut (PAACS) i professor responsable del centre de pràctiques.

3. Organització del pla de treball a l'hospital

Les pràctiques externes són de caràcter obligatori i s'han de realitzar en la seua totalitat, respectant els horaris i dies establits en cada període acadèmic. L'horari de les pràctiques queda establert en dos torns, de 8 a 15 hores (torn de matí) i de 15 a 22 hores (torn de vesprada). L'inici de la jornada de pràctiques, a les 8.00 i a les 15.00 hores, ha de complir-se de manera rigorosa. Durant l'horari de pràctiques el personal d'Infermeria sortint transmet a l'entrant les incidències produïdes en el mateix i en torns anteriors. Aquesta informació resulta essencial per a la planificació del treball del torn entrant, és fonamental la presència de l'alumnat en aquests relleus, participant activament. Tota absència de l'estudiantat es considerarà com a falta, la qual haurà d'estar degudament justificada d'acord amb allò establert en la guia de pràctiques.

4. Seminaris i Tallers

Es desenvoluparà un programa de sessions de seminari/simulació en la Facultat d'Infermeria i Podologia que serviran de reforç de les activitats que es realitzen en els serveis hospitalaris. Totes aquestes activitats seran responsabilitat del professorat assignat a cada sessió.

A més es planteja la realització d'altres seminaris, per part del Professorat Associat Assistencial de Ciències de la Salut, que per les seues característiques (ús de determinats mitjans materials, etc.) es realitzaran en les institucions hospitalàries.

L'assistència a totes les activitats del Pràcticum III, que es realitzen a la FIP, serà obligatòria, havent d'acreditar-se i sent requisit indispensable per a l'avaluació. En determinades situacions excepcionals i degudament justificades, l'equip de coordinació indicarà la forma en el que l'alumne/a recuperarà les activitats obligatòries proposades al present pràcticum. En elles es desenvoluparan els continguts amb metodologia teòrico-pràctica, sent necessària la participació activa de l'alumnat. A principi de curs s'establirà l'horari i distribució de les diferents activitats.

5. Treball no presencial de l'alumnat

L'estimació del treball no presencial que l'alumnat ha de dedicar a l'assignatura s'ha de considerar de forma aproximada, ja que indefectiblement variarà d'un grup a un altre, d'un curs a un altre, i sempre es veurà influïda pel component individual.

En l'assignatura Pràcticum III es considera que aquest treball no presencial hauria d'invertir-se en:

- Organització del treball en grup en la realització dels treballs a desenvolupar desde la teoria on-line.
- Recerca i lectura de documents.

6. Reunió final entre el professorat responsable i el PAACS per a l'avaluació de l'alumnat

En finalitzar el període de pràctiques el/la PAACS realitzarà una avaluació a tot l'alumnat a través d'una rúbrica ja preestablerta. El termini màxim de lliurament de la rúbrica d'avaluació del PAACS s'estableix en l'últim dia de pràctiques de l'alumnat.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Pràctiques clíniques en institucions sanitàries	0,00
Complements de teoria	0,00
Pràctiques en aula	0,00
Laboratori	0,00
Seminaris	0,00
Tutories en aula	0,00
Total hores	0,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Estudi i treball autònom	0,00
Preparació d'informes complementaris	0,00
Preparació de la memòria i avaluació de les pràctiques	0,00
Total hores	0,00

METODOLOGIA DOCENT

El pla d'estudis del títol de Grau en Infermeria per la Universitat de València assigna a la matèria Pràcticum III una càrrega lectiva de 19,5 crèdits ECTS, que per la seua equivalència en hores (30 hores de treball de l'alumnat per cada crèdit ECTS) suposa 585 hores. Aquesta càrrega lectiva es realitza en forma d'estades en unitats clíniques, a càrrec del professorat associat assistencial de ciències de la salut, i sota la modalitat de seminaris/simulacions i tutories acadèmiques, a càrrec del professorat de l'assignatura en la FIP.

El període lectiu per al Pràcticum III s'ha fixat per al primer i segon semestre del quart curs de Grau. Si considerem una dedicació de 7 hores al dia a l'Hospital, en horari de demà (de 8 a 15 hores) o de vesprada (de 15 a 22 hores) que s'ocuparan de dilluns a divendres, més l'assistència als tallers en l'horari establert.

A partir de la distribució temporal del pla d'estudis, es plantegen per a l'alumnat:

- Docència en laboratori en grups de 15-30 persones, en el qual es plantegen el desenvolupament i/o tutorització dels productes elaborats per a les simulacions, permetent la incorporació dels diferents procediments, coneixements, destreses i habilitats que configuren finalment el programa de l'assignatura i que permeten l'aplicació pràctica dels continguts teòrics prèviament vistos relacionats amb els casos exposats.

- Docència en modalitat seminari, que permeten el seguiment de l'alumnat en el procés d'aprenentatge i en la tutorització dels treballs sol·licitats.

- Estada en Institucions Sanitàries i en la Comunitat, que permeten d'una banda el coneixement aspectes assistencials hospitalaris i per una altra la implicació dins de l'equip assistencial.

A l'inici del curs es proporcionarà un Quadern de Pràctiques a l'alumnat en el qual constaran totes les activitats a desenvolupar així com les eines d'avaluació.

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'alumnat d'aquesta assignatura requereix necessàriament la coordinació entre el professorat responsable de l'assignatura i el professorat associat assistencial de ciències de la salut, i fins i tot la coordinació entre aquests últims i els professionals que han compartit els ensenyaments pràctics amb els i les estudiants.

Les competències s'avaluaran tenint en compte els objectius que es proposa l'assignatura, tant pel que fa a coneixements com habilitats instrumentals, expressives i creatives. Cada activitat prescrita com a avaluable en el Quadern de Pràctiques serà valorada pel professorat amb una puntuació numèrica tenint-se en compte els criteris estipulats a aquest efecte (per exemple, preparació de material, execució de la tècnica, manipulació del registre, informació a la persona, etc.).

Es tindrà en compte, a més, les consideracions que faça el professorat associat assistencial de ciències de la salut fruit de l'observació directa i/o de la informació proporcionada per els/les professionals col·laboradors, que es plasmaran en un breu informe sobre a l'alumne/a al fet que s'entregarà al professorat responsable en finalitzar el període de pràctiques.

El professorat responsable de la matèria serà qui s'encarregue de l'avaluació amb caràcter acreditatiu, tenint en compte els principis de l'avaluació formativa i l'avaluació sumativa.

A l'efecte de qualificació numèrica **serà requisit imprescindible superar tots i cadascun dels apartats de l'avaluació per separat per a poder superar l'assignatura.**

A continuació, es detalla la puntuació per apartat i subapartat del Pràcticum III.

1. Avaluació per part del professorat associat assistencial de ciències de la salut. 60%

- Evaluació d'habilitats tècniques i no tècniques al centre assistencial. 50%
- Diari reflexiu. 10%

2. Avaluació per part del professorat responsable de l'assignatura. 40%

- Activitat Aula Invertida. 10%
- Participació activa en simulacions. 10%
- Valoració dels continguts teòrics mitjançant prova escrita tipus test. 20%

En el cas de no superar, en primera convocatòria, algun dels apartats d'avaluació anteriorment mencionats, la qualificació que constarà en l'acta serà la corresponent al apartat no superat de major nota.

BIBLIOGRAFIA

- Farreras-Rozman. (2009). Medicina Interna. Barcelona: Elsevier.
- Fuente Ramos M. (2009). Enfermería médico-quirúrgica. Madrid: DAE (Difusió Avances Enfermería).
- Harrison. (2010). Principios de Medicina Interna Barcelona: Mc Graw Hill.
- Laso FJ. (2010). Introducción a la Medicina Clínica. Barcelona: Masson.
- Morillo J. & Fernandez Ayuso D. (2016). Enfermería Clínica I y II. Ed. Elsevier.
- Zabalegui-Yárnoz A. & Lombraña-Mencía M. (2019). Administración de medicamentos y cálculo de dosis. 3ª ed. Elsevier Masson.